

ה"ת 39859/06/23 - מוחמד גית נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 39859-06-23 גית נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ציון סהרاري
מבקש מוחמד גית
נגד מדינת ישראל
משיבה

החלטה

בפני בקשת המבקש להשבת קטען מ.ר 30-975-95 שנטפס ומוחזק על ידי המשיבה (להלן: "הקטען").

תמצית העובדות:

1. ביום 14.9.22 עוכב המבקש לחקירה בחשד לכך שהקטען נשוא הבקשה עליו רכב הינו גנוב. המבקש נחקר, וטען כי רכש את הקטען אחר בתמורה בסכום של 19,000 ₪.
2. עיוון בתיק החקירה מעלה, כי המבקש רכש את הקטען אחר בתמורה בסכום של 3,000 ₪ ולאחר מכן התקין בו מנוע (שהתברר כמנוע גנוב) וכן חלקי פלסטיקה שהפכו את צבעו המקורי מלבן לשחור.
3. למעשה, הצדדים אינם חולקים על כך שה המבקש רכש את הקטען כדי מאדם אחר ולאחר מכן החליף מנוע וחלקי פלסטיקה בשטחי הרשות הפלסטינית (סעיף 5 לティעוני המשיבה בכתב). בעניין זה ראוי להציג, כי המבקש לא סיפר בחקירהתו כי רכש את הקטען בסכום של 3,000 ₪ ולאחר מכן תיקן אותו. כאשר נחקר במשטרת סיפר המבקש, כי רכש את הקטען כמות שהוא מאות בעלי בסכום של 19,000 ₪. רק במסגרת ההליך בפניי אישר המבקש כי תיקן את הרכב בשטחי הרשות הפלסטינית לאחר שרכש את הקטען מאוחר.
4. ביום 19.6.23 פונתה המשיבה לבית המשפט (במעמד צד אחד - צ"א 23-06-43589) בבקשת ליתן צו השמדה/חילוט לקטען. בנסיבות הבקשה צוין, כי han בעלי הקטען (ה המבקש) והן בעלי המנוע הגנוב נתנו הסכמתם להשמדת הקטען. בהתאם, ניתן צו המורה על השמדת הקטען.

.5. ביום 18.6.23 (יום קודם למתן צו השמדת הקטנווע) הגיע המבוקש בקשה להשבת הקטנווע (במסגרת תיק זה).

לאחר שהוגשה תגובת המשיבה התרברר, כי כבר ניתן צו להשמנתה הקטנווע במסגרת תיק 23-06-43589 (בمعنى צד אחד ולאחר שנטען כי המבוקש הסכים לבקשתה). בנסיבות אלה, נקבע דין בבקשתה, תוך שהורתי על עיכוב ביצוע השמדת הקטנווע, וזאת עד לאחר שמיעת טיעוני הצדדים.

ביום 4.7.23 התקיים דין ולאחר מכן הגיעו הצדדים השלמה טיעון בכתב.

nymoki_hatzadim:

.6. המבוקש טען, כי מאחר וחלופו למעלה מ-6 חודשים מאז נתפס הקטנווע, וכותב אישום לא הוגש יש להורות על השבתו. המבוקש טען, כי לא ניתן הסכמתו להשמנתה הקטנווע. עוד טען, כי רכש את הקטנווע מאות בעלי החוקים בתום לב, ولو ידע שאסור לתקן את הקטנווע בשטחי האחוריות הפלסטינית האזרחיות לא היה עושה כן (סעיף 25 לתגובהתו). עוד טען, כי מאחר והקטנווע לא היה במצב תקין לא היה מנוס אלא מلتקנו בשטחים.

.7. המשיבה טענה, כי התקיק כנגד המבוקש נסגר, ואולם לא ניתן להורות על השבת הקטנווע מאחר וחלקיים מהותיים בו (מנוע וחלקי פלסטיקה) חשודים כגנובים והוארכבו בו שלא כדי בשטחי הרשות הפלסטינית. לגבי המנווע, אין ספק כי מדובר במנוע גנוב שהותקן בשטחי הרשות הפלסטינית (כעולה מחוות דעת מומחה), ואילו לגבי חלקו הפלסטייה, קיימן חשד לכך שהם גנובים מאחר שהותקנו בשטחי הרשות הפלסטינית. המשיבה הוסיף וטענה, כי המבוקש נתן הסכמתו להשמנתה הקטנווע. לתמיכה בטענה השמע נציג המשיבה לבית המשפט שיחת טלפון בין בין המבוקש וביקש ללמידה כי המבוקש הסכים להשמנתה הקטנווע.

דין והכרעה:

.8. טרם אדון בבקשתה לגופה אצ"ן, כי לאחר ששמעתי את השיחה שבין נציג המשיבה למבוקש שכונעת כי המבוקש לא הסכים להשמנתה הקטנווע, אם כי ניתן להבין מהשיחה מדוע נציג המשיבה סבר כך. מכל מקום, נכון עדמתה המבוקש בדין, וכן העובדה שהגיע בקשה מטעמו להשבת הקטנווע (יום קודם להגשת הבקשה על ידי המשיבה), מצאתי לקבוע כי המבוקש לא הסכים להשמנתה הקטנווע. בעניין זה מצאתי להציג, כי כאשר המשטרה פונה לבעל רכוש שהשמדתו/חולתו מתבוקשים, מן הרואוי שתגובהו תתקבל בכתב, וזאת כדי למנוע אי הבנות מסוג זה.

.9. בעת, לגוף הבקשתה.

.10. כאמור, הצדדים אינם חלוקים על כך שה מבוקש רכש את הקטנווע כדין ולאחר מכן נערכו בו שינויים בשטחי הרשות הפלסטינית - התקנת חלקו פלסטיקה ומנווע גנוב. כמו כן, איןחלוקת כי התקיק כנגד המבוקש נסגר ולא יוגש נגדו כתב אישום בעבירות בהן נחشد. השאלה העומדת להכרעה בבקשתה זו, היא האם בשל כך שהותקן מנווע גנוב וייתכן שאף חלקו פלסטיקה גנובים, והכל בשטחי הרשות הפלסטינית, יש מקום להורות על השמדת הקטנווע, וזאת גם מבלתי שהוגש כתב אישום כנגד המבוקש, ולאחר שהתיק נגדו נסגר.

המסגרת הנורמטיבית:

11. סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 (להלן: "הפקודה") קובע:

34. על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דrank כללו או לענין מסוימים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפות, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפש ימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיורה בבית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו.

12. בפסק הדין שנitan בבש"פ 6686/99 אליהו עובדיה נ' מדינת ישראל, נד(2) 464 (2000) (להלן: "בש"פ עובדיה") נקבע, כי ניתן להורות על חילוט/השמדה של חפש מכוח הוראות סעיף 34 לפקודה, אף מבלי שהוגש כתוב אישום, אולם הדבר יעשה רק במקרים חריגים וויזאי דופן שבהם לא ניתן להימנע מכך:

"ניתן לתפוס חפצים שיש חשד שייעברו בהם עבירה (סעיף 32), ניתן לפנות לבית-המשפט (הממשלה או האדם הטוען לזכות בהם) ולבקש כי ייקבע מה יעשה בחפצים (סעיף 34). סמכיותו של בית-המשפט רחבות יותר (סעיף 34). הוא רשאי להורות על החזרתם, עם או בלי תנאים, או על המשך ההחזקה בהם. נראה, כי בעיקרונו מוסמך הוא להורות על חילוטם או על השמדתם. החילוט או ההשמדה הם אמצעים דרמטיים שבנסיבות המתאימות לא ניתן להימנע מהם. ניתן לתאר מקרים שבהם מדובר בחפש שנעבירה בו עבירה, נתפס על-ידי הממשלה ואיש אינו מבקש להחזירו או חפש מסוכן כשלעצמו או חפש האסור בהחזקה על-פי דין, כגון סמים או חycz' שיש בו כדי לסכן את בטיחון הציבור, את שלונו או את בריאותו".

13. לפיכך, ככל ויקבע כי מדובר בחפש האסור בהחזקה על פי דין, לבית המשפט סמכות להורות על חילוטו/השמדתו מכוח הוראות סעיף 34 לפקודה אף מבלי שהורשע אדם בעבירה.

14. סעיפים 10(א)(5) - (7) לחוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גנבות), תשי"ח - 1998 (להלן: "חוק הגבלת השימוש") קובעים:

"10. (א) העווה אחת מלאה, דין - מסר שלוש שנים:

(5) העווה פעולה במו"ר תעבורה משמש משטחי האחראיות הארץית הפלסטינית בגין להוראת סעיף 18א; ואולם לענין סעיף 18א(ב) תהיה זו הגנה למי שעשה את הפעולה, אם יוכיח אחד מלאה:

(א) כי רכש את מוצר התעבורה המשומש כדי לפני יום כ"ט באלו תשנ"ח (20 בספטמבר 1998);

(ב) כי רכש את מוצר התעבורה המשומש בתום לב בישראל ממי שעוסק במכירתו, וכי המכירה הייתה במהלך עסקיו הרגיל;

(6) מוסר רכב לתיקון בשטחי האזרחות הפלסטינית, בנגד להוראות סעיף 18א(ב1)(1); ואולם לעניין הוראות הסעיף האמור, תהיה זו הגנה למי שמוסר רכב לתיקון בשטחי האזרחות הפלסטינית, אם יוכיח כי נסיעתו בהם לא הייתה למטרת תיקון הרכב, וכי התקיים אחד מהלא:

- (א) לא ניתן היה להמשיך את הנסעה ברכב ללא תיקונו;
(ב) בהמשך הנסעה ברכב היה כדי לסקן עובי דרור;

(7) מעביר רכב באמצעות רכב אחר כדי לתקן בשטחי האזרחות הפלסטינית בנגד להוראות סעיף 18א(ב1)(2)."

כלומר, תיקון הקטנווע בשטחי האזרחות הפלסטינית מהווע עבירה פלילית.

15. יתר על כן, סעיף 18א(ב) לחוק האמור אוסר על שימוש במוצר תעבורתי משומש משטחי האזרחות הפלסטינית.

"לא יעשה אדם כל פעולה במוצר תעבורה משומש משטחי האזרחות הפלסטינית."

16. לטעמי, די בכך כדי לקבוע שלא ניתן להחזיר לבקשתו לצורך המשך שימוש בו במצבו הנוכחי, קרי - עם חלקי הפלטיקה והמנוע המקוריים בשטחי האזרחות הפלסטינית, קל וחומר כאשר המנווע שהותקן בקטנווע התבerrer כגנוב, וזאת על אף שה המבקש לא הוועד לדין בגין עבירות הגנבה או החזקת רכוש החשוד כגנוב.

נראה כי מתקיים התנאי שענינו חוץ שהחזקתו אסורה על פי דין, כפי שנקבע בבש"פ עובדייה, ומכאן שלא ניתן להשיב לבקשתו את הקטנווע במצבו הנוכחי. לו יוחזר הקטנווע לשימוש המבקש יהיה הדבר בנגד להוראות סעיף 18א(ב) לחוק הגבלת השימוש.

17. לדבריו, המבקש רכש והתקין את המנווע המקורי הרשות הפלסטינית, אולם לטענותו עשה זאת מאחר לא ידע שהדבר אסור. המבקש הוסיף וטען, כי נכון מצבו הגרווע של הקטנווע, לא היה מנוס אלא מתיקונו בשטחי הרשות.

18. טענת המבוקש לפיה לא היה מנוס מתיקון הקטנווע אלא בשטחי הרשות, ובכך לחסות תחת הגנה הקבועה בסעיף 10(6)(א) לחוק הגבלה השימוש אין בידי לקבל. ראשית, מדובר בטענה שנטענה לראשונה במסגרת ההליך שלפני. כאמור, נתון זה הוסתר על ידי המבוקש בחקירהתו. שנית, סעיף 10(6)(א) לחוק הגבלה השימוש מעניק הגנה למני שנאלו津 לתקן את רכבו בשטחי האזרחות הפלסטינית כאשר לא ניתן היה **להמשיך** את הנסיעה בכל הרכב מבלי לתקן. מובן כי אין זה המצב בעינינו. הקטנווע נרכש על ידי המבוקש כאשר הוא כנראה לא היה כשיר לנסיעה, ולאחר שעבר תאונה. בנסיבות אלו, אין מדובר באילוץ המחייב את הנוגג ברכב להפסיק את הנסיעה בו לצורך תיקונו, שכן מדובר בקטנווע שנרכש מראש כשהוא איננו במצב ראוי לנסעה. שלישיית, המבוקש עצמו טען, כי לא ידע שקיים איסור על תיקון כל רכב בשטחי האזרחות הפלסטינית, ولو ידע כי קיימים איסורים כאלה היה מתקן את הקטנווע במוסך מורשה בתחום ישראל. כאמור, לשיטת המבוקש, היה בידו לתקן את הקטנווע בשטח מדינת ישראל, אולם הוא נמנע מכך מאחר שלא ידע שתיקון הרכב ברשות מהווע עבריה על החוק. לטעמי, נסיבות אלו מלמדות כי לא עומדת למבוקש הגנה הקבועה בחוק הגבלה השימוש.

19. אצין, כי אף לו היה התקון מבוצע שלא בשטחי האזרחות הפלסטינית, הרי שבנסיבות העניין לא יהיה זה נכון להסביר למבוקש את הקטנווע במצבו הנוכחי. ראשית, המבוקש הסביר עובדה זו בחקירהתו, וטען כי רכש את הקטנווע בסכום של 19,000 ₪ כאשר מתיק החקירה עולה כי המבוקש רכש את הקטנווע לאחר תאונה בסכום של 3,000 ₪ ולאחר מכן תיקן אותו. הסתירה זו בנוגע לעצם התקון (במנוחת מושאלת מקום ביצוע התקון) מלמדת על חוסר תום לב מצד המבוקש.

שנית, המבוקש לא צירף כל אסמכתאות הנוגעת לתיקון הקטנווע. קיבל אודות מחיר התקון, אסמכתאות לגבי מקום ביצוע התקון, שטר מכיר בגין המנווע המשומש אותו רכש, אסמכתאות לרישום המנווע המוחלף במסמכי משרד הרישוי, ועוד מסמכים וראיות רלוונטיות שהיה בהן כדי לתמוך בדרישת תום הלב הקיימת בסעיף 34 לחוק המכער, וכן בדרישות נוספות הקבועות בסעיף זה כדוגמת החובה להוכיח כי הרכישה נעשתה במהלך עסקים רגיל של מי שעוסק דרך כלל במכירה מסוג זה.

היעדרן של אסמכתאות כאמור בצירוף הסתרת עניין תיקון הקטנווע מלבדים כי המבוקש איננו תם לב, ולא ניתן להורות על השבת רכוש גנוב לרשותו, אף לו התקון היה מבוצע בשטחי מדינת ישראל.

20. טענות המבוקש ולפיהן רכש את הקטנווע כדין ובתום לב אין רלוונטיות, שכן התקון בקטנווע בשטחי האזרחות הזרים הפלסטיני נעשה על ידו לאחר הרכישה, וממילא לא נטעה טענה ולפיה הקטנווע עצמו חשוד גנוב.

21. סיכומו של דבר, הגעתו לכל מסקנה, כי לא ניתן להסביר למבוקש את הקטנווע במצבו הנוכחי, קרי - עם המנווע הגנוב שהותקן עליו וכן חלקו הפלסטיני.

22. חرف האמור, נשאלת השאלה, האם יש מקום להורות על השבת הקטנווע לרשות המבוקש ללא המנווע וחליי הפלטיניקה שהרכיבו עליו, או שמא יש מקום להורות על השמדתו לחלוון.

23. כפי שנקבע בבש"פ עובדיה, חילוט או השמדה של חפץ מכוח הוראות סעיף 34 לפוקודה יעשה רק כאשר לא ניתן להימנע מכך. יתר על כן, הכלל הוא שהשימוש בסעיף 34 לפוקודה יעשה תוך פגיעה מידתית בKENINO של אדם, והכל לצורך הגשמה תכילת התפיסה. לטעמי, מתן הוראה על השמדת הקטנווע כלו תהווה פגעה בלתי מידתית בKENINO של המבוקש, שכן הצדדים אינם חלקים על אף שטרם תיקנו בשטחי הרשות הפלסטינית נרכש הקטנווע כדין. מתן הוראה להשמיד את הקטנווע כלו תגשים את תכליות התפיסה אולם באופן לא מידתי, שכן ניתן להגשים תכליות התפיסה באמצעות שפיגעתם בKENINO של המבוקש פחותה. כאמור, החלקים האסורים בשימוש הם המנווע וחלקי הפלטיקה שהרכבו שלא כדין בשטחי האזרחות הפלסטינית ואלה יש להשמיד. יחד עם זאת, פירוק חלקים אלו הכרוך בעלוויות כספיות, שעל המבוקש להחליט האם ברצונו לשאת בהם, שכן מדובר בקטנווע שעלוות אינה גבוהה (מתיק החקירה עולה כי הקטנווע נרכש בסכום של 3,000 ₪).

24. לפיכך, המבוקש יודיע לבית המשפט תוך 7 ימים האם ברצונו לקבל לרשותו את הקטנווע **לא** המנווע וחלקי הפלטיקה שהרכבו עליו בנגדו לחוק. ככל שהմבוקש ישיב על שאלת זו בשלילה או ככל שלא ישיב תוך 7 ימים, יושמד הקטנווע כלו ללא צורך בהחלטה נוספת. ככל שהמבוקש יודיע תוך 7 ימים, כי ברצונו לקבל לרשותו את הקטנווע **לא** המנווע וחלקי הפלטיקה שהרכבו בשטחי האזרחות הפלסטינית, תפעל המשיבה לפרק מהקטנווע את המנווע וחלקי הפלטיקה האמורים והmboksh יקבל את הקטנווע לרשותו לאחר שיישא בעלוויות הפירוק בהתאם לדרישת תשלום שתועבר אליו על ידי המשיבה. לא ישלם המבוקש למשיבה את הוצאות הפירוק תוך 30 ימים מיום שנדרש לכך, יושמד הקטנווע. למען הסדר הטוב יובהר, כי **טרם** הפירוק יודיע המשיבה למבוקש מהן העלוויות הצפויות לפירוק המנווע וחלקי הפלטיקה, ולאחר מכן יוכל המבוקש להודיע האם הוא עומד על רצונו לקבל את הקטנווע, אם לאו, ובהתאם יושמד הקטנווע או יוחזר לmboksh ללא המנווע וחלקי הפלטיקה, הכל לפי העניין.

25. ניתן להגיש ערך על החלטה זו לבית המשפט המחויז.

ניתנה היום, ט"ז אב תשפ"ג, 03 אוגוסט 2023, בהעדך
הצדדים.